Het schilderij in de kelder (B2 · NT2 Dutch B2)

Tekst / Transcript

Toen Hanna het huis van haar overleden oom leegruimde, vond ze in de kelder een schilderij achter een oude kast. Het doek was vuil en aan de onderkant licht beschadigd, maar de kleuren waren verrassend levendig. Ze belde een handelaar in oude kunst die haar was aangeraden door een collega van de universiteit. Hij kwam de volgende ochtend al, met een koffertje vol lampen en vergrootglazen. Twee uur lang zei hij bijna niets.

Uiteindelijk legde hij uit dat het werk waarschijnlijk uit de zeventiende eeuw stamde en dat het in de oorlog uit een Duitse collectie was verdwenen. Hanna schrok. Ze had altijd gedacht dat haar oom een saaie man was geweest, een boekhouder die zijn leven had gewijd aan cijfers en postzegels. Nu bleek dat hij iets in zijn kelder had verborgen waarvan de herkomst op zijn minst twijfelachtig was. De rest van de dag liep ze door het lege huis en probeerde ze zich haar oom als een ander mens voor te stellen.

De man die het schilderij had onderzocht, waarschuwde haar voor bepaalde figuren in de kunstwereld. Er bestond, zei hij, een groot verschil tussen een eerlijke koopman en een dealer die alleen in het donker werkt. Sommigen boden veel geld en stelden geen enkele vraag over papieren. Hanna begreep dat ze snel een beslissing moest nemen, want het gerucht was al onderweg. Nog diezelfde week belde iemand die zijn naam niet wilde noemen.

Ze koos ervoor om de zaak bij de politie te melden. Het onderzoek duurde bijna een jaar en bracht een geschiedenis aan het licht die haar dieper raakte dan ze had verwacht. Het schilderij had toebehoord aan een Joodse familie uit Wenen, van wie de meeste leden de oorlog niet hadden overleefd. In de archieven las ze over de systematische vernietiging van hun bezittingen, huis voor huis, kamer voor kamer. Pas toen begreep ze in welke diepte ze terecht was gekomen.

De advocaat van de familie vroeg haar of haar oom het doek opzettelijk had verborgen of dat hij het te goeder trouw had gekocht. Hanna kon die vraag niet beantwoorden en dat bleef haar lang achtervolgen. Wat ze wel kon doen, was het schilderij teruggeven aan de kleindochter van de oorspronkelijke eigenaar, een vrouw van in de tachtig die in Antwerpen woonde. De overdracht vond plaats in een klein kantoor, zonder pers en zonder toespraken. De oude vrouw huilde niet, maar legde haar hand een paar seconden op de lijst.

Achteraf zei Hanna vaak dat er voor schuld geen echte remedie bestaat, alleen de mogelijkheid om iets recht te zetten. Ze verkocht het huis van haar oom en gaf een deel van het geld aan een stichting die verdwenen kunstwerken opspoort. Af en toe krijgt ze nog een brief uit Antwerpen, met een foto van het schilderij aan de muur van een woonkamer. Het hangt daar tussen familiefoto's, in gewoon daglicht, alsof het nooit weg is geweest.

Try our 6-step method for free and make these words stick.

Listen to this episode online: https://course.interactivelessons.nl/local/podcast/episode.php?id=28443

Start this course for free: https://course.interactivelessons.nl/mod/quiz/view.php?id=1968